s nimiž dosud republika nesjednala formální extradiční smlouvu, jako na př. ve styku s Maďarskem nebo Rakouskem a pod., resp. ve styku s oněmi státy, s nimiž sice smlouva sjednána byla, která však dosud nemá výslovného smluvního ustanovení o dočasném vydání.

V extradičním styku mezi ČSR. a říší Německou je skutečnou vzájemností, že se dočasné vydání navzájem povoluje. Tak povolila vláda německá dočasné vydání v případě »Utschig« pro krajský soud v Chebu, nebo v případě »Weiss« pro krajský soud v Jičíně, a již v říjnu 1930 bylo dáno vládě německé československé reciproční prohlášení, podobně jako nyní ujišťuje vzájemností říšský ministr spravedlnosti v notě z 25. dubna 1936.

Předpis § 401 a) tr. ř. nemůže dočasnému vydání brániti, neboť se na ně nevztahuje. Přerušení výkonu trestu podle tohoto paragrafu má v zápětí dočasné propuštění na svobodu, kdežto při dočasném vydání zůstává osoba nadále ve vazbě i ve státě, do něhož dočasné vydání bylo provedeno, a to pro stát, jenž dočasné vydání povolil. Účelem dočasného vydání, jakožto extradice mimořádné, jest umožniti státu stihajícímu, by provedl neodkladné úkony stihací, nebo trestní řízení vůbec pro čin, pro který byla již dříve povolena řádná extradice, když v řízení o vydání podle § 59 tr. ř. byly zjištěny zákonné a smluvní podmínky vydání. Jako není třeba přerušiti trest při eskortě osoby k převedení k jinému domácímu soudu, tak netřeba přerušovati trest ani, když jde o eskortování k cizozemskému soudu, jenž je právně zavázán ihned provésti zpětnou dopravu do ČSR. osoby dočasně vydané, jakmile je skončen úkon, k němuž bylo dočasné vydání povoleno.

Dočasným vydáním nevzdává se republika svých výsostných práv, nýbrž provádí předčasně, avšak také jen dočasně vydání, povolené už dříve v rámci smluvní povinnosti, při čemž je zaručena zpětná doprava do moci československé na útraty státu dožadujícího.«

Nato vrchní soud předložil nové usnesení, jímž bylo dočasné vydání do Německa povoleno a toto usnesení bylo ministertvem spravedlnosti schváleno podle § 59 tr. ř. Kronberger.

Členové sborů uniformované stráže bezpečnosti jsou oprávněni vykonávati službu jen v policejním obvodu policejního úřadu (policejního ředitelství), k němuž jsou služebně přiděleni. — Zakročuje-li tedy člen sboru stráže bezpečnosti mimo policejní obvod policejního úřadu, k němuž je služebně přidělen, z důvodu trestného činu spáchaného mimo tento obvod, nejde o »výkon služby« podle § 81 tr. zák. — Užije-li však v takovém případě osoba podezřelá z trestného činu vůči členu sboru stráže bezpečnosti proti ní za-

kročujícímu skutečného násilí nebo vyhrůžky ublížením na těle, na svobodě, na cti nebo na majetku, aby zmařila své zadržení a odevzdání vrchnosti, dopouští se zločinu podle § 98 tr. z.

(Rozh. ze dne 22. března 1937, Zm I 1376/36, čís. 5857 Sb. n. s.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaných A. a B. do rozsudku krajského soudu, pokud směřovala proti odsuzujícímu výroku pro zločin podle §§ 81, 82 tr. z., zrušil napadený rozsudek v tomto výroku jako zmatečný a v důsledku toho též ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisících, a uznal obžalované vinnými, že dne 17. srpna 1936 v X. učinili skutečné násilí M., aby ho přinutily k opominutí, čímž spáchali zločin veřejného násilí vydíráním podle § 98 a) tr. z.

Z důvodů:

Podle skutkových zjištění napadeného rozsudku vyvolali oba obžalovaní v hostinci v X. výtržnost, při níž obžalovaný A. házel po hostech pivními sklenicemi a pivními podnosy, pročež byli oba vytlačeni z hostince. Proti nim zakročil policejní nadstrážník M., člen sboru pražské stráže bezpečnosti, který zastihl B., jak se dobýval do hostince maje v ruce klacek. B. neuposlechl výzvy nadstrážníka M., aby s ním šel na policejní strážnici, nýbrž mával kusem dřeva a strčil do nadstrážníka, až strážník upadl. Při tom mu pomáhal obžalovaný A., který hrozil nadstrážníku ulomeným tágem a uhodil ho několikráte do prsou. Když obžalovaný B. vytáhl nůž na nadstrážníka M., ležícího na zemi, byl udeřen nadstrážníkem V., který přišel k výstupu, šavlí do ruky, a nato předveden na strážnici. V tomto zjištěném ději shledal nalézací soud skutkovou podstatu zločinu veřejného násilí podle § 81 tr. z., vyloučiv, že obžalovaní spáchali čin v úplném opilství [§ 2 c) tr. z.].

Zmateční stížnost obou obžalovaných napadá výrok, jímž byli uznáni vinnými zločinem podle § 81 tr. z., namítajíc, že nadstrážník M. nebyl oprávněn zakročiti v hostinci O. v X., ježto jde o místo ležící mimo obvod hlavního města Prahy a tudíž mimo obvod policejního ředitelství v Praze. Touto námitkou popírají stěžovatelé, že se násilné vztažení ruky na osobu jmenovanou v § 68 tr. z. stalo při »výkonu její služby«.

Napadený rozsudek, obíraje se touto právní námitkou, neshledal ji důvodnou, neboť podle jeho názoru byl nadstrážník M. oprávněn zakročiti i v četnickém obvodu, ježto povaha služby četnické a policejní je stejná.

Závěru nalézacího soudu o oprávnění nadstrážníka M. zakročiti i mimo obvod policejního ředitelství pražského nelze však přisvědčiti.

Podle místodržitelské vyhlášky č. 142/1850 z. z. vztahuje se působnost policejního úřadu na policejní obvod místa, kde je sídlo policejního úřadu; pokud se má jeho působnost vztahovati za obvod tohoto místa, má to býti ustanoveno zvláštními nařízeními. Obvod policejního ředitelství pražského rozšířen byl podle § 13

zákona čís. 114/1920 Sb. z. a n. na obvod sjednocené obce Pražské; nařízením čís. 222/1926 Sb. z. a n. byl upraven obsah oprávnění policejního ředitelství v tomto obvodě. S tím je ve shodě i nařízení čís. 51/1936 Sb. z. a n., podle něhož (§ 1 cit. nař.) státní policejní úřady jsou povolány vykonávati svá oprávnění ve svém správním obvodu.

Z toho je zřejmé, že členové sborů uniformované stráže bezpečnosti jsou oprávnění vykonávati službu jen v policejním obvodu policejního úřadu, k němuž jsou služebně přiděleni. Ježto dům čp. 48 v X., v němž je hostinec O. leží mimo obvod policejního ředitelství v Praze, stalo se zakročení nadstrážníka M. v případě, o nějž jde, jakož i trestný čin, pro nějž zakročoval, mimo obvod jemu přikázaný.

Je proto zmateční stížnosti obou obžalovaných přisvědčiti, že v souzeném případě nešlo o »výkon služby« podle § 81 tr. z.

Přes to však nelze již z tohoto důvodu — jejž zmateční stížnost uplatňuje s hlediska § 281, čís. 9 a) tr. ř. — obžalované zprostiti, neboť bylo uvážiti, zda jejich čin, jak byl zjištěn nalézacím soudem, nenaplňuje skutkovou podstatu jiného trestného činu, najmě zločinu podle § 98 a) tr. z.

Osobu podezřelou z trestného činu, který je stíhati z povinnosti úřední, smí kdokoli zadržeti za tím účelem, aby ji odevzdal příslušné vrchnosti (rozh. čís. 3677 Sb. n. s.). Užije-li osoba podezřelá z trestného činu skutečného násilí (násilí fysické) nebo vyhrůžky ublížením na těle, na svobodě, na cti nebo na majetku (násilí psychické), aby zmařila své zadržení a odevzdání vrchnosti, dopouští se zločinu podle § 98 tr. z. Této ochrany požívá jako každý jiný občan samozřejmě i člen sboru stráže bezpečnosti, zakročuje-li mimo policejní obvod policejního úřadu, k němuž je služebně přidělen, z důvodu trestného činu spáchaného mimo tento obvod, a nejde-li tudíž — jak shora dovozeno — o »výkon služby« podle § 81 tr. z.

V souzeném případě vyvolali oba obžalovaní výtržnost v hostinské místnosti, při čemž házel A. sklenicemi a pivními podnosy po hostech; když byli oba vytlačeni z hostince, pokračovali ve výtržnosti před hostincem a B. se dobýval zpět do hostince maje v rukou klacek. Z těchto skutečností zjištěných nalézacím soudem je zřejmé, že B. podporoval A. v jeho trestné činnosti, což vyplývá i z toho, že podle výpovědi svědků oba obžalovaní vyhrožovali hostinskému a číšníkovi, že je odpraví (zabijí). Zakročil-li tudíž nadstrážník M. proti B., chtěje ho předvésti na policejní strážnici, a použili-li oba obžalovaní proti tomu skutečného násilí za tím účelem, aby přinutili nadstrážníka M., aby upustil od zadržení B., je touto činností obou obžalovaných naplněna skutková podstata zločinu podle § 98 a) tr. z., kdyžtě podle zjištění prvého soudu skutečně vykonané násilí — spočívající v tom, že B. strčil do M., až upadl, a vytáhl na něho nůž, a A. udeřil ho do prsou hroze mu

zlomeným tágem — dosáhlo stupně, požadovaného tímto zákonným předpisem.

Jelikož pak skutkovými zjištěními napadeného rozsudku jsou kryty i náležitosti subjektivní stránky skutkové podstaty zločinu podle § 98 tr. z., vyžadující pachatelův úmysl bezprávně vynutiti násilím na někom, aby něco konal neb opominul, nebylo překážky, aby nejvyšší soud rozhodl hned ve věci samé, a to tím spíše, že nevyšly najevo okolnosti, poukazující k tomu, že se obžalovaní pokládali za oprávněny násilím překaziti svoje předvedení z důvodu trestné činnosti rozsudkem zjištěné.

Popřela-li tudíž zmateční stížnost v souzeném případě s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., že šlo o výkon služby podle § 81 tr. z., sluší jí přisvědčiti toliko potud, že skutek obžalovaným za vinu kladený byl nesprávným výkladem zákona uvažován podle trestního zákona, který se k němu nevztahoval (§ 281, čís. 10 tr. ř.). Bylo proto zmateční stížnosti v rozsahu tohoto důvodu zmatečnosti vyhověti jako odůvodněné a uznati, jak se stalo. Dr. Poláček.

LITERÁRNÍ ZPRÁVY

JUDr. Otakar Peterka, **Pracovní právo.** Výklad přítomného stavu pracovního zákonodárství Knihovny právních a živnostenských příruček sv. 11. Nákladem Moravského nakladatelství B. Pištěláka v Brně, Veveří 8, 1936, str. 135.

Příručka Peterkova se skládá ze dvou částí: v první z nich se pojednává o pojmu a významu pracovního práva a o jeho vývoji, v druhé je podán »přehled o pracovním právu, platném na začátku roku 1935«. Podle předmluvy jest jejím účelem informovat »zaměstnance i zaměstnavatele v hlavních rysech o jejich vzájemných právech i povinnostech«. Úvodní kapitoly byly pak vlastnímu výkladu předeslány »jediné za účelem důkladnějšího pochopení myšlenkových základů pracovního práva«. Podívejme se tedy, zdali autor vytčeného cíle vskutku také dosáhl.

Jak ukazuje již letmý pohled na obě úvodní kapitoly, užil autor při psaní své příručky pracovní metody zcela nemožné, již ani populární ráz jeho práce nemůže nijak ospravedlniti. Tak partie o pojmu pracovního práva (na str. 6—7) je bez udání pramene opsána takřka doslova z Háchova pojednání »Pracovní právo«, otištěného v Slovníku veřejného práva československého III, 423—424. Oddíl o vývoji pracovního práva pak je — pokud se zabývá dobou popřevratovou — namnoze jen neuměle upraveným výpisem z Dobiášovy stati o sociální politice Československé republiky v Slovníku národohospodářském, sociálním a politickém I, 534 n. I kdybychom totiž připustili, že populární příručka může